

วันมาฆบูชา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันมาฆบูชา วันมาฆบูชาเป็นวันสำคัญทางศาสนา เป็นวันสำคัญมาก สำคัญเพราะว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วไง แล้วทรงสั่งสอนจนสาวกได้ประพฤติปฏิบัติ ธรรมจนบรรลุธรรมเหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา ๑,๒๕๐ องค์ ไม่ได้นัดหมาย กันนะ ไม่ได้นัดหมายกัน จะมาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยกัน เห็นไหม ไม่ได้นัดหมายกัน

เพราะว่าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์จะมีอย่างนี้กาลหนึ่ง มันเป็นการยืนยันกันไงว่าธรรมะนี้ ผู้ที่ปฏิบัติถึงจริงเข้าถึงธรรมอันนั้นจริง เห็นไหม พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ มาประชุมกันนะ มันเป็นเรื่องมหัศจรรย์ขนาดไหน มันเป็นเรื่องมหัศจรรย์มากไง มันถึงเป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนา เป็นวันสำคัญมาก ถ้าเราคิดถึง เราระลึกถึง เห็นไหม เราระลึกถึงอะไร? เราระลึกถึงพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยเป็นประธานในสงฆ์ นั้น

นั่นนะใจที่เป็นธรรมขนาดนั้น มีความสุขมีปีติขนาดนั้น แล้วเราระลึกถึงตรงนั้น เราพยายามต่อสายของจิตเราเข้าไปให้ถึงกับธรรมดวงนั้นไง ดวงของพระอรหันต์ทั้งหมด ให้เป็นมงคลของเรา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นไหม ปุถุชนปฏิบัติธรรมเข้าถึงธรรมแล้วถึงเป็นพระ อริยสงฆ์ เห็นไหม พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ก็รวมลงหนึ่งเดียวในใจของพระอรหันต์ ทั้งหมด แล้วใจเรารวมศูนย์ลงไปแล้วยังไปถึงนั้น พยายามยิ่งคือว่าเกาะเกี่ยวให้ถึงธรรมอันนั้น ความตั้งใจที่ว่า เป็นวันสำคัญแล้วเราก็เห็นความสำคัญจริงใจ

ถ้าเป็นวันสำคัญแต่เราไม่เห็นความสำคัญอันนี้จริง เราทำสักแต่ว่า ความทำสักแต่ว่า เห็นใหม่ วันสำคัญในทางลัทธิต่างๆ วันสำคัญทางโลกเขาจะครึกครื้น เราจะรื่นริงไปกับเขา มีความสุข ปีใหม่ปีอะไร วันกวันเกิดเราสนุกครึกครื้นของเราไปนะ เราเห็นอย่างนั้นสำคัญ เพราะว่ามันเป็นความสนุกสนาน เป็นเรื่องของกิเลส เป็นเรื่องของความเข้กัันของโลกใจ เป็นเรื่องความเข้กััน เป็นความติดข้อง

กิเลสมันมีอยู่เป็นพื้นๆ ของใจปุณฺชนทุกๆ คน คนที่เกิดมาทุกคนมีกิเลสหมด พระอรหันต์ทุกองค์ที่เกิดมาก็มีกิเลสเหมือนกัน เพราะการเกิดนั้นกิเลสพาเกิด แต่ท่านไม่ได้นิ่งนอนใจในภพชาติ

ถ้าคนที่เห็นความสำคัญในวันสำคัญของโลกเขา แล้วยังผูกมัดอยู่กับโลกเขา ความผูกมัดอยู่มันเข้กัับกิเลส เห็นใหม่ กิเลสมันผูกมัด โลกเป็นโลกียะ เป็นโลก เป็นความผูกมัดของใจ ใจก็ไปผูกมัดอยู่กับสิ่งที่ว่าเข้กัันในทางโลกใจว่าอันนั้นสำคัญ อันนั้นสำคัญ

ความสำคัญ...ความสำคัญความที่ทำให้เป็นระเบียบ สมมุติขึ้นมา ตั้งขึ้นมา แต่งขึ้นมาให้เป็นความสำคัญ...ก็โง่ ไปเชื่อความสำคัญของโลกเขาอย่างนั้น

ความสำคัญในทางศาสนา เห็นใหม่ ความสำคัญตรงศาสนา แล่ความนั่งสงบ ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นใหม่ พระอรหันต์ทั้งหมดตรัสโอวาทปาติโมกข์ เห็นใหม่ “ความชั่วทุกอย่างไม่ทำ” ห้ามทำความชั่ว ความชั่วจะไม่ทำเลย “ทำแต่ความดี” เห็นใหม่ ความชั่วไม่ทำ ทำแต่ความดี “แล้วทำให้จิตผ่องแผ้วถึงที่สุดได้”

นี่สโมสรสันนิบาตของผู้ที่มีธรรม ไม่ต้องเสียใดๆ ทั้งสิ้น เพราะใจมีความสุขเป็นพื้นฐาน อยู่ในหัวใจนั้นแล้ว ใจมีความสุขเป็นพื้นฐาน ใจไม่แห้งไม่หิวกระหาย เห็นใหม่ ความสงบ

ความสงบ เห็นใหม่ ในโลกนี้เขาหาความสุขกัน หาความสุขด้วยความสำคัญทางโลก แต่ไม่เคยเจอ แต่ผู้ที่มีความสงบอยู่ในใจเป็นพื้นฐานไม่ต้องหากี่เจอ พอไม่ต้องหากี่เจอ เห็นใหม่ ความสุขใดๆ เท่ากับความสงบของใจไม่มี ความสงบของหัวใจที่มีความสงบในใจนั้นเป็นความสุขประเสริฐที่สุด แต่การจะหาความสุขของใจนี้ ก็อย่างพวกเรานะ ต้องเข้าไปหาตรงนั้น เห็นใหม่ ต้องมาทาน ศีล ภาวนา เพื่อจะไต่เข้าไปหาตรงนั้น แล้วใจของเราพยายามนะ

สุดยอดของศาสนาเรา ศาสนาพุทธสอนถึงความสงบ ความสงบของจิตที่ไม่พลิกแพลง จิตนั้นสงบผ่องแผ้วเลย เห็นใหม่ พระพุทธเจ้าสอน แม้แต่พระอรหันต์ที่ว่าจิตสงบอยู่แล้วก็ยังพูดเป็นหลักเกณฑ์ไว้ แล้วไม่มีใครต้องไปแสวงหาอีก เพราะว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมอยู่ในใจดวงนั้น เห็นใหม่ ดวงใจที่เราคิดว่าเป็นรัตนตรัย เป็นที่พึ่งของเราไง

ถึงว่าเราจะมีธรรมทุกข้ออยู่ เราก็กะเกี้ยวขอให้ตรงนั้นเป็นที่พึ่ง ที่พึ่งของเรา นี่วันสำคัญ พุทธศาสนา ที่พึ่งของเรา เราทำไม่ได้ถึงเราก็ตาน ศีล ภาวนา เกะเกี้ยวให้ถึงตรงนั้น เกะเกี้ยวให้ถึงแล้วมันมีกำลังใจไหม มีกำลังใจ มีอำนาจพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึก เรานึกมากี่ครอบจิตเราไว้

จิตเราเราไม่สามารถจะให้อยู่ในอำนาจของเราได้ เราไม่มีพลังจะมีอำนาจของเราได้ก็อาศัยอำนาจบารมีของพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประธานไง ให้เราเข้าถึงตรงนั้น ให้เราเข้าถึง ให้เราชื่นใจ พอมีความชื่นใจ มีความสุขใจ มีความเชื่อใจ ความศรัทธาอันนั้น เรื่องที่มันจะเป็นเพลงพีย พียเพลงๆ อยู่ในหัวใจเรามันจะสงบตัวลง สงบตัวลงเพราะอำนาจอันนี้ข่ม อำนาจอันนั้นข่ม

อำนาจเราไม่มี ความเห็นของเราไม่มี ความเห็นของเราไม่พอ เอาอำนาจของรัตนตรัยข่มใจของเราให้ใจเราเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ การประพฤติปฏิบัติมันก็เข้ารูปเข้ารอย ความที่จะทำตามอำเภอใจ ใจเคยแต่สะควกสบายทำอำเภอใจมันก็ต้องบอกอันนี้ผิด เห็นใหม่ ผิดศีล อันนี้ผิดมันก็จะระงับ มันจะระวังรักษาเข้ามาๆ

นี่มันต่อสายตรง มีเป้าหมาย คนมีเป้าหมายคนไม่ว่าแห้ว คนมีเป้าหมายคนมีที่พึ่ง คนมีที่พึ่ง คนมีหลักใจ คนมีหลักใจคนรักษาตัวเองได้ คนไม่เหวี่ยงเหวี่ยงไปตามกระแสอารมณ์ความคิดของตัวเอง เห็นใหม่

นั่นมันถึงว่าถ้าความสำคัญของเรา เรากะเกี้ยวไว้ๆ ถึงเห็นความสำคัญจริง เชื่อจริง ประพฤติปฏิบัติจริง ของจริงคือศาสนา อริยสัจ สัจจะความจริงเป็นความจริงอยู่แล้ว อริยสัจเหนือความจริงทั้งหมด แล้วมันจะเข้ากับหลักความจริงที่ใจเราจริงขึ้นมาจากเริ่มต้น ใจของเราต้องจริงขึ้นมาๆ ใจของเราจริงขึ้นมาเพราะเชื่อจริง พอเชื่อจริง มันก็...

จากหัวใจที่เร่า ร้อนๆ จากหัวใจที่ไม่มีคุณค่า จากคนที่พึ่งตัวเองไม่ได้ พอจิตมันเชื่อมั่น มันปลง ทำความสงบก็ทำง่าย จิตนี้สงบขึ้นมาจับต้องตนเองได้ แต่ก่อนนี้เราเชื่อ นาย ก. นาย ข. เราแต่ชื่อๆ ในทะเบียนบ้าน แต่เราไม่เคยรู้จักตัวเราเลย เราไม่รู้ว่าจะตรงไหนบ้างที่มันจะสมควร แก่ใจ

พอจิตมันสงบขึ้นมา เห็นไหม นี่คือพื้นฐานของเรา คนเราจะเกิดเกิดจาก เห็นไหม มีกาย กับใจ หัวใจสำคัญที่สุด หัวใจปฏิสนธิในครรภ์ของมารดา หัวใจพาเกิด ร่างกายนี้ตายไปมันก็ทิ้งไว้ เห็นๆ มันแก่ภพนี้เท่านั้นร่างกายนี้ แต่หัวใจมันย่อมต้องเวียนว่ายเวียนเกิดยังไปอีก ป่าช้าของกายมี อยู่ตามวัดตามวา ตามป่าช้าสุสาน แต่ป่าช้าของใจไม่มี ใจเวียนว่ายตายเกิดไป แต่ใจมีพื้นฐาน ใจมี หลักใจมีเกณฑ์ ใจมีที่พึ่งอาศัย เห็นไหม ใจไม่ว่าแห้ว จะออกจากไหนไปมันก็มีบุญกุศลพาใจไป เราต้องเกิดต้องตายไป ไปด้วยตัวเราเองนะ ไม่มีเสียบึง ไม่มีทุกอย่างพร้อมเลย

ถึงเชื่อก็คسمเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราให้ทาน ทานเพื่อให้ใจมันสละออก ทานออกมา พอสละทานออกมา ใจมันสละออกมาเป็นวัตถุ เห็นไหม พลังงานเราต้องหามา เงินทองเราหามา เราต้องหามาสะสมไว้ แล้วอันนี้ไปแลกมาเป็นสิ่งที่ทำทาน เห็นไหม ใจมันฝังตรงนั้น พอฝังตรง นั้นมันสละออกไปมันก็ฝังมาที่ใจ ใจก็มีเสียบึงขึ้นมา

เพราะมีที่พึ่ง มีเพื่อนคิด มีเสียบึง มีการสละออกไปจากใจ ใจที่มันขุนมันมัวอยู่มันสละ ออกไปๆ สละออกไปเท่าไรได้มากเข้ามาเท่านั้น ยิ่งสละเท่าไรมันก็จะสะสมลงที่ใจนั้น วัตถุ สิ่งของที่สะสมอยู่ในโลกนี้ มันกองอยู่บนโลกนี้ หัวใจผู้ที่สละนี้มันจะไปแสวงสิ่งที่มันสละ ออกไป

โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญทุกอย่าง ของประจำโลกนี้ทั้งนั้น แต่ผู้ที่สร้าง ผู้ที่อุทิศส่วน กุศลออกไป หัวใจของผู้ที่อุทิศออกไป หัวใจดวงนั้นมันได้ทำไว้ใจ หัวใจคนที่ไม่ได้ทำ เห็นไหม เห็นแต่คนอื่นทำว่าเขาทำแล้ว เราไม่ควรทำ เขาทำแล้ว เห็นไหม ทำแล้วคือทำของเขา ของเราไม่มี ของเราเวลาตอนเห็นว่ามันคิดความตระหนี่ใจ เขาทำแล้วเราไม่ต้อง เขาทำแล้วเราไม่ต้อง

เราไม่ต้องเราก็ไม่มี เขาทำเขาก็มี นั่นนะวัตถุมันเป็นของกลาง แต่ความคิดในใจมันนึก ถ้า ไม่เคยมี เราไม่เคยประสบสิ่งใด เราจะนึกภาพนั้นไม่ออก ถ้าเราเคยประสบสิ่งใด เราเคยทำไว้ นึก เมื่อไหร่ก็ออก มันผูกอยู่ที่ใจ

นั่นนะใจมีที่พึ่ง เพราะเราเชื่อในตรงนี้ก่อน พอใจมีที่พึ่งใจก็พากันไป นี่ใจมีบุญกุศลเป็นผู้เคียงข้างไปตลอด ใจมีบุญกุศลเคียงข้างกันไปตลอด จิตสงบเข้ามาเห็นลึกเข้าไปอีก มันไม่ต้องอาศัยผู้ที่เป็นคู่เคียงไป มันเป็นหนึ่งในเดียว มันอิมในตัวมันเอง นี่ทาน ศีล ภavana พอเริ่มภavana ใจก็สว่างไสวไปเรื่อย ใจคนมันก็มีหลักมีเกณฑ์ยิ่งกว่าสิ่งที่เป็นคู่เคียงกันมา มันเป็นตัวของมันเอง มันอาศัยตัวของมันเอง มันอิสระของตัวเองของมันเอง มันสบายกว่าสิ่งที่เป็นของพระอรหันต์แล้ว สิ่งที่เป็นตัวเองยังแก้ไขไปๆ จนสงบ

ความสงบสุขอย่างยิ่งที่ว่าพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์มา สุขอันนี้ถึงว่าประเสริฐ ถึงจะว่าเราจะคิดบ๊วว่าสิ่งนั้นมันเป็นเนื้อกำลังใจ พอมันเนื้อกำลังนี้มันจะอ่อนแอ ความอ่อนแอเราต้องตั้งเป้าหมาย

ศาสนาพุทธนี้เวลาเข้าไปซื้อสินค้า อยากได้ของที่ดีที่สุดในร้านนั้น นี่ก็เหมือนกัน ในศาสนาอื่น สิ่งที่ดีที่สุด ทอง...อยากได้แต่กองมากๆ ศีลถือน้อยๆ ใจ ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ เห็นไหม เวลาศีลมันเป็นเครื่องบังคับ ไม่ต้องการ มันเป็นสิ่งบังคับ แต่ถ้าเป็นเงินทองนะ ต้องการกองใหญ่ๆ กองที่มันใหญ่ๆ นี่ก็เหมือนกัน ทำที่ว่าถึงที่สุดนี้ ถึงที่สุดในศาสนา ถ้ามันไม่มีตัวนี้ขึ้นมามันจะเข้ามาไม่ถึง เราไม่ถึงเราก็อาศัยเป็นที่พึ่งที่ศรัทธา เคารพ เห็นไหม ความเคารพ การบูชา

นี่วันวันสำคัญ การบูชาใจ บูชาธรรม ๑,๒๕๐ องค์นั้น ทานนี้อุทิศส่วนกุศลตรงนั้น อุทิศเข้าไปเท่าไรรกลับมาที่เรา เพราะท่านผ่านพ้นไปแล้ว สงบเต็มอิม จะอุทิศเข้าไปก็เต็มเข้าไปไม่ได้ แต่ก็อาศัยสิ่งนั้นสะท้อนกลับมาให้เรา เป็นพลังงานต่อเนื่องให้จิตนี้มีบุญกุศลมากขึ้นๆ

ทำบุญในวันสำคัญทางศาสนาได้บุญอย่างไรได้บุญเพราะว่าวันนี้ทุกคนในโลกนี้ส่วนใหญ่รอแต่ที่ว่าเขาดกทุกข์ได้ยาก เขาไม่มีโอกาส เขาก็รอส่วนบุญอันนี้ เราผู้ที่มีโอกาส เห็นไหม เราเป็นผู้ให้เขาๆ แล้วอุทิศส่วนกุศลถึงรัตนตรัยที่เราปรารถนาอีกด้วย ย้อนกลับมาถึงเรา

ฉะนั้นถึงว่าทำบุญอย่างไร วันสำคัญทางศาสนา ถ้ามีหุมิดา เปิดหูเปิดตาแล้วเข้าใจ มันจะหาสมบัติเป็นทรัพย์ของใจได้มากขึ้นๆ ทรัพย์ของใจที่จะพาให้เราไปเกิดดีขึ้นๆ ไป เอวัง